

สำนักพิมพ์ มหาวชิยาลัยบุรพา

เลขที่พิมพ์ 143188 พ.ศ. 2541

รูปแบบการส่งเสริมการรับรู้ต่อวิชาชีพพยาบาลในนักเรียน
PROMOTING MODEL FOR STUDENTS' PERCEPTION TO
THE NURSING CAREER

ผู้แต่ง: พื่อเกษมย์ บุคคา
ผู้พิมพ์: ภาควิชาพยาบาลศาสตร์

พรนภา หอมสินธุ์
รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์

- 3 ม.ค. 2544

143188

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ได้รับทุนสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2541

ประวัติผู้วิจัย

1. นางสาวพรนภา หอมสินธุ์
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 6
วุฒิ พย.บ.
วท.ม. (พยาบาลสาธารณสุข)
สถานที่ทำงาน ภาควิชาการพยาบาลชุมชน
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. นางสาวรุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 6
วุฒิ พย.บ.
วท.ม. (วิทยาการระบาด)
สถานที่ทำงาน ภาควิชาการพยาบาลชุมชน
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คำนำ

วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนซึ่งนั่นหมายถึงต้องมีความรับผิดชอบต่อชีวิตมนุษย์ ดังนั้นผู้ที่เข้าสู่วิชาชีพจึงควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบสูง มีจิตใจเมตตา กรุณาและมีความรักในวิชาชีพ แต่จากอดีตที่ผ่านมาถึงปัจจุบันกลับพบว่า ผู้ที่เข้ามาเรียนพยาบาลส่วนใหญ่มิใช่ผู้ที่มีความสนใจในวิชาชีพนี้อย่างแท้จริง หรือบางส่วนเป็นผู้ที่มีความพร้อมต่ำเกินไป ซึ่งจากสภาพปัญหาดังกล่าวย่อมส่งผลถึงคุณภาพของการให้บริการ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะหารูปแบบในการส่งเสริมการรับรู้ต่อวิชาชีพพยาบาลในนักเรียน คือ หากได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลอย่างเพียงพอในทุกแง่มุมแล้ว นักเรียนจะมีการรับรู้ต่อวิชาชีพพยาบาลเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไรเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพในอุดมคติที่ตนคาดหวังไว้

พรนภา หอมสินธุ์
รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์
กันยายน 2543

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยบูรพาเป็นอย่างสูงที่ให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัยในครั้งนี้ โดย
ทุนดังกล่าวเป็นทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทบแผ่นดินประจำปี พ.ศ.2541 กราบขอบพระคุณผู้ทรง
คุณวุฒิได้แก่ ผศ.ดร. ผ่องศรี เกียรติเลิศนภา ดร.ฉันทนา จันทวงศ์ และ ดร. เพียงใจ สัตยุตม์ ที่
ได้กรุณาตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม ดร. เพียงใจ สัตยุตม์ และคุณดรรรชนี ติ
รารักษ์ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำวิดิทัศน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผศ.ดร.สุวรรณา จันทร์ประเสริฐ
และดร. ศุภรางค์ อินทรารุณ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข ทำให้รายงานวิจัยฉบับนี้มี
ความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

และการวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จมิได้ หากไม่ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัว
อย่าง ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

พรนภา หอมสินธุ์
รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์

โครงการวิจัย : รูปแบบการส่งเสริมการรับรู้ต่อวิชาชีพพยาบาลในนักเรียน

คณะผู้วิจัย : พรนภา หอมสินธุ์
รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์

ปีที่ทำวิจัย : 2541

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ต่อวิชาชีพพยาบาลภายหลังเข้าร่วมโครงการ เมื่อเทียบกับการรับรู้ต่ออาชีพในอุดมคติที่ตั้งไว้ของนักเรียนโดยเป็นการศึกษาแบบวิจัยกึ่งทดลองแบบ ศึกษา 2 กลุ่มวัด 2 ครั้ง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ในโรงเรียนเขตจังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยอง ซึ่งได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตามลำดับ โรงเรียนในแต่ละจังหวัดจะถูกเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างจังหวัดละ 5 โรงเรียน โดยเป็นโรงเรียนในเขต ภาเภอเมือง 1 แห่ง ไกลเมือง 2 แห่ง และไกลจากตัวเมือง 2 แห่ง ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 242 คน กลุ่มควบคุม จำนวน 248 คน

กลุ่มทดลองเข้าร่วมโครงการ โดยการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลด้วยวิธีทัศนและการอภิปรายซักถาม รวมใช้เวลานาน 30 นาที แบบสอบถามที่ใช้บางส่วนได้สร้างขึ้นใหม่และบางส่วนได้ดัดแปลงมาจาก การศึกษาของ เมย์ ออสติน และแซมเปียน ซึ่งแบบวัดดังกล่าวมีลักษณะเป็นมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ โดยแบบวัดดังกล่าวมีค่าความเที่ยงของเครื่องมืออยู่ในระดับสูงดังนี้ แบบวัดการรับรู้ต่อวิชาชีพพยาบาล มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.8820 แบบวัดการรับรู้ต่ออาชีพในอุดมคติมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.8555

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การทดสอบไคสแคว์ การทดสอบค่าทีที่เป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง

ผลการศึกษา พบว่า ก่อนการเข้าร่วมโครงการทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสิทธิภาพเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาล การรับรู้ต่อคำแนะนำของกลุ่มอ้างอิง การรับรู้ต่อวิชาชีพพยาบาลและอาชีพในอุดมคติ และผลต่างของการรับรู้ต่ออาชีพในอุดมคติกับการรับรู้ต่อวิชาชีพพยาบาลไม่แตกต่างกัน แต่เนื่องจากก่อนเข้าร่วมโครงการรายได้ครอบครัวระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันจึงได้วิเคราะห์ด้วยสถิติความแปรปรวนสองทางเพื่อทดสอบว่ารายได้ครอบครัวและการเข้าร่วมโครงการจะมีอิทธิพลร่วมกันต่อการเปลี่ยนแปลงความแตกต่างระหว่างผลต่างของการรับรู้ต่ออาชีพในอุดมคติกับการรับรู้ต่อวิชาชีพพยาบาลหรือไม่ พบว่ารายได้ครอบครัวไม่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่วนการเข้าร่วมโครงการมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงความแตกต่างระหว่างผลต่างของการรับรู้ต่ออาชีพในอุดมคติกับการรับรู้ต่อวิชาชีพพยาบาล นั่นคือ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลสามารถเพิ่มการรับรู้ต่อวิชาชีพพยาบาลในเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้

TITLE : PROMOTING MODEL FOR STUDENTS' PERCEPTION TO
NURSING CAREER.

AUTHORS : PORNNAPA HOMSIN , RUNGRATN SRISURIYAWET

YEAR : 1998

ABSTRACT

The purposes of this study were to compare the change of perceptions to the ideal careers with the nursing career after the intervention. The design of this study was quasi-experimental , i.e. a pretest-posttest design with non equivalent groups.

The sampling groups were female students studying in the 2nd semester of Mathayom 5 in Chonburi and Rayong provinces (experimental and control groups respectively). In each province, 5 schools were selected: 1 urban, 2 suburban, and 2 rural. All of the female students were the sampling groups, the samples comprise 242 in the experimental group, 248 in the control group. The intervention, a presentation of nursing career was delivered to the experimental group by video and discussion. The total presentation was about 30 minutes in length.

The questionnaire was modified from May, Austin and Champion in a Sigma Theta International study and some parts were prepared by the researchers. The questionnaire was on the Rating Scale of 5 levels. The questionnaire had high reliability: perceptions to the nursing career ($\alpha = 0.8820$) and perceptions to the ideal career ($\alpha = 0.8555$). Data were analyzed by a combination of methods, including descriptive statistics, χ^2 test, Independent-Samples t- test and Two-Way ANOVA.

Results: Before the intervention, there had been no significant differences between the experimental and control groups regarding G.P.A, experiences of nursing, perceptions to the subjective norms , perceptions to the nursing career, perceptions to the ideal career, and the difference between the perceptions to the ideal career and the nursing career. However, the family income was different. After the intervention, the change of difference between perceptions to the ideal career and the nursing career was analyzed ,two-way ANOVA, treating the family income and the intervention as the main effect .The results was that the family income did not affect the change of difference between perceptions to the ideal career and the nursing career. However, the intervention did. In conclusion , the intervention had improved the perceptions to the nursing career .

สารบัญเรื่อง

	หน้า
ประวัติผู้วิจัย	ก
คำนำ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อ	ง
สารบัญเรื่อง	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	
วัตถุประสงค์ทั่วไป	3
วัตถุประสงค์เฉพาะ	3
สมมติฐานการวิจัย	3
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
ข้อจำกัดของการทำวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวิชาชีพและวิชาชีพพยาบาล	6
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้	17
แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง	21
แนวคิดและบทบาทหน้าที่ของวิดิทัศน์	22
แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
กรอบแนวคิดในการวิจัย	27

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
รูปแบบการวิจัย	29
ประชากรที่ศึกษา	30
กลุ่มตัวอย่าง	30
ขั้นตอนการทดลอง	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการพัฒนาเครื่องมือ	32
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	33
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
ข้อมูลพื้นฐาน	35
คำแนะนำของกลุ่มอ้างอิง	38
การรับรู้อาชีพในอุดมคติและการรับรู้ต่อ	
วิชาชีพพยาบาลก่อนเข้าร่วมโครงการ	39
เปรียบเทียบความแตกต่างของผลต่างระหว่างการรับรู้อาชีพ	42
ในอุดมคติกับการรับรู้ต่อวิชาชีพพยาบาล ก่อนเข้าร่วม	
โครงการกับหลังเข้าร่วมโครงการระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปการวิจัย	45
ผลการศึกษา	46
อภิปรายผลการศึกษา	48
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	52
บรรณานุกรม	53
ภาคผนวก ก ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (เพิ่มเติม)	57
ภาคผนวก ข แบบสำรวจความคิดเห็นเบื้องต้นของนักเรียน	63
ภาคผนวก ค แบบสอบถามการวิจัย	66
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจเครื่องมือ	72

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	31
2	31
3	37
4	39
5	40
6	41
7	42
8	43
9	44